

Bài 1
PHÁP LUẬT VÀ ĐỜI SỐNG
(Tiết 1)

1. Khái niệm pháp luật

a) Pháp luật là gì?

Pháp luật là hệ thống các quy tắc xử sự chung do nhà nước ban hành và đảm bảo thực hiện bằng quyền lực nhà nước.

b) Các đặc trưng của pháp luật

- Tính qui phạm phổ biến

Pháp luật là những quy tắc xử sự chung, áp dụng với tất cả mọi người, trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội.

- Tính quyền lực, bắt buộc chung

Do nhà nước ban hành, bảo đảm sức mạnh quyền lực nhà nước, bắt buộc mọi người phải tuân theo pháp luật.

- Tính xác định chặt chẽ về mặt hình thức

Hình thức thể hiện là các văn bản qui phạm pháp luật được qui định chặt chẽ trong Hiến pháp và luật.

Diễn đạt chính xác, một nghĩa.

Nội dung bảo đảm sự thống nhất của hệ thống pháp luật.

Bài 1
PHÁP LUẬT VÀ ĐỜI SỐNG
(Tiết 2)

1. Khái niệm pháp luật

2. Bản chất của pháp luật

a) Bản chất giai cấp của pháp luật

Pháp luật mang bản chất giai cấp sâu sắc vì pháp luật do nhà nước, đại diện cho giai cấp cầm quyền ban hành và đảm bảo thực hiện.

b) Bản chất xã hội của pháp luật

+ Các qui phạm pháp luật bắt nguồn từ thực tiễn đời sống xã hội.

+ Các qui phạm pháp luật được thực hiện trong thực tiễn đời sống xã hội vì sự phát triển của xã hội.

=> Pháp luật chỉ phát huy hiệu lực khi kết hợp hài hoà bản chất xã hội và bản chất giai cấp.

3. Môi quan hệ giữa pháp luật với kinh tế, chính trị, đạo đức

a) Quan hệ giữa pháp luật với kinh tế (Đọc thêm)

b) Quan hệ giữa pháp luật với chính trị (Đọc thêm)

c) Quan hệ giữa pháp luật với đạo đức

(Qui phạm pháp luật và qui phạm đạo đức có quan hệ chặt chẽ với nhau)

- Quá trình xây dựng pháp luật, nhà nước luôn đưa những qui phạm đạo đức có tính phổ biến phù hợp sự phát triển và tiến bộ xã hội vào trong các qui phạm pháp luật.

- Những giá trị cơ bản của pháp luật như công bằng, bình đẳng, tự do, lẽ phải, đều là những giá trị đạo đức cao cả mà con người luôn hướng tới.

=> Pháp luật là phương tiện để thể hiện và bảo vệ các giá trị đạo đức.

Bài 1
PHÁP LUẬT VÀ ĐỜI SỐNG
(Tiết 3)

1. Khái niệm pháp luật

2. Bản chất của pháp luật

3. Mối quan hệ giữa pháp luật với kinh tế, chính trị, đạo đức

4. Vai trò của pháp luật trong đời sống xã hội

a) Pháp luật là phương tiện để nhà nước quản lí xã hội

- Nhà nước quản lí xã hội bằng nhiều phương tiện: Kế hoạch, chính sách, hoạch định, giáo dục đạo đức, tư tưởng...và pháp luật, trong đó pháp luật là phương tiện hữu hiệu nhất.

- Nhờ pháp luật, nhà nước phát huy được quyền lực của mình và kiểm tra, kiểm soát được mọi hoạt động của đời sống xã hội.

b) Pháp luật là phương tiện để công dân thực hiện và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của mình

- Nước ta các quyền về con người được tôn trọng, thể hiện ở các quyền công dân qui định trong Hiến pháp và luật.

- Hiến pháp qui định các quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân.

- Pháp luật là phương tiện để công dân bảo vệ các quyền và lợi ích hợp pháp của mình thông qua các luật: hành chính, hình sự, tố tụng, qui định thẩm quyền, nội dung, hình thức, thủ tục giải quyết tranh chấp, khiếu nại và xử lí các vi phạm pháp luật.

=> Pháp luật qui định quyền công dân trong cuộc sống và cách thức công dân thực hiện các quyền đó, yêu cầu nhà nước bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của mình bị xâm hại.

